

LÜHIKROONIKA

- 2. veebruaril ilmus Komimaal uus komi õigekeelsussõnaraamat, mille koostajad on Komi Vabariigi haridusarengu ja ümberõppe instituudi töötajad Albina Karmanova, Tatjana Krendeleva ja Raissa Kosnõreva. Teatmeteos on väga tarvilik, sest viimane õigekeelsussõnaraamat ilmus 23 aastat tagasi, komi keel on selle aja jooksul aga edasi arenenud. Sõnaraamatu koostamisel võeti aluseks viimane väljaanne, kust eemaldati laensõnu, mida komi keel omaks ei ole võtnud, lisati mõningaid uusi sõnu, mis on aja jooksul komi keele foneetikareeglitega kohanenud, ning ka vabariikliku terminoloogia- ja õigekeelsuskomisjoni kinnitatud uusi sõnu.

- 10. veebruaril Kirjandusmuuseumis toimunud folkloristide teisipäevaseminaris tutvustati Nikolai Vahtini raamatut „Põhjarahvaste keeled 20. sajandil. Keelevahetuse põhijooni” (Sankt-Peterburg, 2001). Raamat on pühendatud Põhja-Venemaa ja Kaug-Ida väikesearvuliste põlisrahvaste keelevahetusprotsesside kirjeldamisele ja analüüsile.

- 13. veebruaril kinnitas Tartu Ülikooli Sihtasutuse usalduskogu selle aasta Lennart Meri nimelise teadustöö auhinna laureaadiks teadustööde kategoorias Liisi Laineste. Ta pälvis 50 000 krooni suuruse auhinna oma möödunud aastal kaitstud doktoritöö „Poliitilised anekdoodid postsotsialistlikus Eestis: järjepidevus ja muutumine” eest.

- 18. veebruaril Tartus peetud Õpetatud Eesti Seltsi koosolekul esines Kersti

Taal ettekandega „Fr. R. Faehlmanni vaim Õpetatud Eesti Seltsis”. F. R. Faehlmann, kes oli üks Õpetatud Eesti Seltsi mõtte algatajaid, andis seltsi liikme ja esimehena (1843–1850) hindamatu panuse seltsi tegevussuundade väljakujunemisele. Tema keeleanalüüsid ja ilukirjanduslikud tööd ilmusid seltsi väljaannetes. Faehlmannile pühendatud ettekanded ja tema tööde uurimine on saatnud kogu ÕES-i järgnevat ajalugu.

- 18. veebruaril toimus selle aasta esimene Hõimuklubi õhtu. Hõimuklubi seekordseks külaliseks oli nimekas ungari fennougrist, keeleteadlane ja ühiskonnategelane János Puzstay. Esineja tutvustas ungarlaste algatatud projekte Venemaa soome-ugri rahvaste toetuseks, rääkis mullu sügisel Balatoni äärde asutatud Collegium Fenno-Ugricum'i tegevusplaanidest, Lääne-Ungari Ülikooli uralistika õppetooli uurimis- ja kultuurivahetusprogrammidest ning kakskeelsetest raamatusarjadest, mille raames on vahendatud ungarlastele ka eesti uuemat kirjandust. Pärast ettekannet esitleti J. Puzstay eesti keeles ilmunud luuleraamatut „Talvesina”, mis on ilmunud sarjas „Väikeste rahvaste suur kirjandus” ja mille tõlkija on Arvo Valton.

- 19. veebruaril peeti Tartus Ema-keele Seltsi ettekandekoosolek „Eesti keele omandamisest teise keelena”. Esinesid Anna Verschik („Retseptiivne mitmekeelsus”), Raili Pool („Täis- ja osasihitise kasutamisest suulises ja

kirjalikus õppijakeeles”) ja Pille Eslon („Eelistustest käändevormide kasutamisel”).

- 19. veebruaril toimus Võru Instituudis teine avalik arutelu võru keele ja kultuuriga seotud teemadel. Seekordne teema oli „Määne om „õigõ” võro kiil?” („Milline on „õige” võru keel?”). Arutelu juhtis Sixten Sild. Jaanuaris toimunud esimesel arutelul olid jutuks võru kirja-keelega seonduvad teemad: milleks kirjakeelt on vaja, kuidas võru keelt kirja panna ja milline kirja pilt on lugejale vastuvõetav. Arutlusel osalenute mõtetest jäi kõlama üsna vastakaid arvamusi. Probleemidena tõstasid harjumatus võru keele kirja pildiga, sealhulgas *q*-tähe mitteomaksvõtmine ja sellest tulenevad raskused kirjapan-du lugemisel. Pikka aega peamiselt suulis kasutuses olnud keele puhul on nimetatu üsna tavapärane. Päril vältida kirjalikku suhtlemist või mõtte avaldamist ei saa ja siin tuleks leida võimalikult paljudele omaks võetavaid lahendusi.

- 19. veebruaril korraldas Tallinna Ülikooli slaavi keelte ja kultuuride instituut XI noorfiloloogide konverentsi. Vene keelt ja kirjandust õppivad tudengid käsitlesid oma ettekannetes mitmekesiseid teemasid, nagu Dmitri Merežkovski ja Lev Tolstoi looming, maalikunst Aleksandr Bloki elus ja loomingus, ooperilibreto uurimine, kevade motiivid Nikolai Zabolotski loodusfilosoofilises loomingus, sõna *медведь* 'karu' etümoloogia, motiiv ajaloo fenomenina, mitme kandi pealt käsitleti Puškini jutustust „Padaemand” jpm.

- 25. veebruaril korraldasid Soome Instituut, Feno-Ugria Asutus ja Soome Suursaatkond Tallinna Vanalinna Muusikamajas hõimuõhtute sarjas Kalevala päeva tähistamise. Kalevala päeva peetakse Soomes rahvuseepose „Kalevala” auks ja sel päeval heisatakse ka lipud. Teemakohase kõnega esines Kirsti Mäkinen (Kalevalaiset Naiset). Esa Saario esitas katkendi eeposest.

- 27. veebruaril toimus Eesti Kirjandusmuuseumi saalis pidulik aktus, kus Eesti Vabariigi President Toomas Hendrik Ilves andis kätte Eesti Vabariigi Presidendi preemia parimatele rahvaluulekogujatele. Rahvaluulepreemia said Urmas Haud oma suguvõsa pärimust käsitleva internetilehekülje, selle käsikirjaliste alusmaterjalide ning fotode arhiivile üleandmise eest ja Taisto-Kalevi Raudalainen ingerisoomel, aga ka muu rahvaluule kogumise eest. Aktusel anti üle vaade Eesti Rahvaluule Arhiivile 2008. aastal laekunud kaastöödest ja austati ka teisi läinud aastal arhiivile materjali kogunud inimesi.

- 28. veebruaril toimus Lääne-Virumaa Keskraamatukogus konverents „Mitmetahuline Jakob Liiv” kirjaniku 150. sünniaastapäeva tähistamiseks. Peeti viis ettekannet, milles käsitleti Jakob Liivi juuri, Liivi kui Väike-Maarja parnassi vaimsuse kandjat, tema tegevust Rakveres, kirjanduslikku pärandit jmt. Konverentsipäeva lõpus oli võimalik vaadata Rakvere Teatris Toomas Suumani selleks õhtuks valminud etendust „Saksad sõitsid saaniga ehk Kohtumisõhtu ühes vaatuses pisarate, kisa ja vaikimisega”.